

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. vasario 10 d. Nr. 21RE2-63 (AG2-12/13-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio, Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. X. Y.,

2026 m. vasario 9 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. X. Y. skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje (data neskelbtina) sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) priimta nagrinėti pareiškėjo X. X. Y. skundo dalis atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai (toliau – ir Administracija), kuria prašoma panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „(Adresas neskelbtinas) įrengto užtvaro“ (toliau – ir Raštas) ta apimtimi, kuria juo patvirtinamas Administracijos sutikimo būtinumą pagrindžiantis aiškinimas, atmetama Techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir jų priežiūros Vilniaus mieste tvarkos aprašo, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės mero 2025 m. rugpjūčio 5 d. potvarkiu Nr. 955-1213/25 (toliau – ir Aprašas), 9.1 papunkčio išimtis ir numatomi tolesni veiksmai, susiję su užtvaro svirties pašalinimu.

Pareiškėjas skunde nurodo, jog yra žemės sklypo adresu (duomenys neskelbtini) unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypas), bendraturtis. Pažymi, kad Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso fiziniams asmenims ir Lietuvos Respublikai, o Lietuvos Respublikai priklausanti dalis patikėjimo teise perduota valdyti Vilniaus miesto savivaldybei. Žemės sklype yra įrengtas užvaras, skirtas riboti pašalinių transporto priemonių patekimą ir parkavimą vidinėje Žemės sklypo teritorijoje, siekiant užtikrinti bendraturčių galimybę naudotis jiems priklausančiu turtu.

Paaikškina, kad Administracija (data neskelbtina) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Raštas1) pareiškėjui ir kitiems bendraturčiams nustatė pareigą iki (data neskelbtina) pašalinti užtvaro svirtį arba pateikti Administracijai duomenis, kad užvaras įrengtas teisėtai, nurodydama, kad teisėtumas siejamas su Administracijos leidimu. Bendraturčiai (data neskelbtina) pateikė savivaldybei raštą, kuriame nurodė, kad atsakovės reikalavimai nepagrįsti. (Data neskelbtina) pareiškėjas kreipėsi į Administraciją, prašydamas (toliau – ir Prašymas) pateikti motyvuotą nesutikimą su bendraturčių (data

neskelbtina) rašte išdėstyta argumentacija arba panaikinti nurodymus, numatytus Rašte1. Skundžiamu Raštu Administracija pateikė atsakymą į pareiškėjo Prašymą.

Pareiškėjas Rašto teisėtumą ginčija Tvarkymo ir švaros taisyklių, patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. 1-326, (toliau – ir Taisyklės) bei Aprašo nuostatų vertinimu. Nurodo Taisyklių 16.20 papunkčio ir Aprašo 9 punkto reglamentavimą ir paaiškina, kad Aprašo 9.1 papunktis aiškiai nurodo, jog tais atvejais, kai sklypą ar jo dalį nuosavybės ar kita teise valdo fiziniai ar privatieji juridiniai asmenys, savivaldybė nekontroliuoja techninių eismo reguliavimo priemonių ir užtvarų įrengimo teisėtumo.

Pareiškėjo teigimu, kadangi Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso ne tik valstybei, bet ir fiziniams asmenims (pareiškėjui ir kitiems bendraturčiams), situacija tiesiogiai patenka į Aprašo 9.1 papunkčio taikymo sritį, todėl savivaldybė negali savo techninių eismo reguliavimo priemonių priežiūros kompetencijos grįsti vien bendromis Taisyklių nuorodomis į leidimų režimą, ignoruodama Apraše nustatytą kontrolės nebuvimą mišrios nuosavybės sklypuose. Nurodo, jog Rašte atsakovė teigia, kad Aprašo 9.1 papunktis ginčo situacijoje netaikomas ir išimtis galėtų būti taikoma jei Žemės sklypą teisėtai valdytų tik fiziniai ir (ar) privatūs juridiniai asmenys ir pažymi, kad vienas iš sklypo bendraturčių yra Lietuvos Respublika. Pareiškėjo vertinimu, atsakovė nepagrįstai praplečia Aprašo 9.1 papunkčio nuostatą, įtraukdama papildomą sąlygą – reikalavimą, kad Žemės sklypą valdytų tik privatūs asmenys. Tokiu būdu atsakovė neteisėtai išplečia savo kontrolės ribas, o tai prieštarauja Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje suformuluotam principui, jog viešojo administravimo subjektų kompetencijos negalima aiškinti plečiamai, ypač kai tai riboja asmenų teises. Akcentuoja, kad viešajame administravime galioja principas „kas nėra leidžiama, tas draudžiama“, todėl nesant aiškaus įgaliojimo kontroliuoti mišrios nuosavybės sklypus, atsakovė veikia viršydama savo įgaliojimus.

Teigia, kad aplinkybė, jog vienas iš Žemės sklypo bendraturčių yra savivaldybė, negali paneigti privačių asmenų nuosavybės dalies teisinės reikšmės ir automatiškai perkelti santykį į atsakovės administracinės kontrolės režimą. Pareiškėjo vertinimu, tokiu aiškinimu valstybė faktiškai laikoma privilegijuotu civilinių santykių dalyviu, o privati bendraturčių nuosavybės dalis tampa nereikšminga vien dėl savivaldybės dalyvavimo. Tai nesuderinama su lygybės principu ir nukrypsta nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – LAT) praktikoje akcentuojamo principo, jog valstybė civiliniuose teisiniuose santykiuose dalyvauja lygiais pagrindais su kitais asmenimis.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas palaikė skundo reikalavimą ir prašė jį tenkinti skunde bei posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Komisijoje gautas atsakovės atsiliepimas, kuriuo su pareiškėjo skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškina, jog Administracija Raštu1 informavo namų adresu (adresai neskelbtini) gyventojus, kad gavo asmenų skundus dėl (adresas neskelbtinas) įrengto eismą ribojančio užtvairo. Administracija neturėjo duomenų, kad užtvaras įrengtas teisėtai, todėl Raštu1 paragino asmenis, įrengusius užtvarą, jį pašalinti iki (data neskelbtina) arba pateikti Administracijai duomenis, kad užtvaras buvo įrengtas teisėtai. Nurodo, kad (data neskelbtina) atsakovė gavo pareiškėjo Prašymą, į kurį atsakė skundžiamu Raštu, dėsto Rašte nurodytas aplinkybes.

Taisyklių 16.20 punkto pagrindu pažymi, kad draudžiama įrengti, eksploatuoti ar naudoti technines eismo reguliavimo priemones (kelio ženklus, kelių ženklinimą, šviesoforus, atitvarus, užtvarus, eismo saugumo saleles, greičio mažinimo kalnelius, informacinius ar kitokius stovus ir kt.) be leidimo, kuris išduodamas pagal savivaldybės mero patvirtintą Aprašą. Nurodo Aprašo taikymo apimtį bei Aprašo 2, 4–7, 9 punktų, 12.2 papunkčio, 22 ir 212 punktų nuostatas, nustatančias Aprašo privalomumą, techninių eismo reguliavimo priemonių, įskaitant užtvairo (šlagbaumo) įrengimo gatvėse ir bendrojo naudojimo teritorijose teises sąlygas, priežiūros reikalavimus.

Atsižvelgdama į tai, kad pareiškėjas Raštą skundžia vieninteliu motyvu, t. y., kad atsakovė plečiamai aiškina Aprašo 9.1 papunkčio taikymo sritį, pažymi, jog nagrinėjamu atveju yra aktualus ne tik Aprašo 9.1 papunktis, tačiau ir 9.2 papunktis, į ką pagrįstai buvo atkreiptas dėmesys skundžiamame Rašte, nes Aprašo 9.2 papunktis sistemiskai taikytinas ir logiškai aiškinamas kartu su Aprašo 9.1 papunkčiu.

Dėsto Rašte nurodytą šių papunkčių nuostatų turinį ir paaiškina, kad vadovaujantis Aprašo 9 punktu, tuo atveju, jeigu Vilniaus miesto savivaldybė valdo bent dalį sklypo, yra reikalingas jos pritarimas / derinimas įrengiant technines eismo reguliavimo priemones. Priešingas aiškinimas yra visiškai nepagrįstas, nes šiuo atveju aktualios teisės aktų nuostatos negali būti taikomos atsietai viena nuo kitos, jomis reguliuojama ta pati konkreti sritis dėl EOP (pastaba, techninės eismo organizavimo ir saugumo priemonės, toliau – ir EOP) įrengimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančiuose suformuotuose žemės sklypuose ir Aprašo 9.2 papunktis šiuo atveju papildo Aprašo 9.1 papunktį. Taip pat, vadovaudamasi Aprašo 212 punktu (pastaba, turėtų būti Aprašo 211 punktas), nurodo, kad bendro naudojimo valstybinės žemės, teritorijos užtvėrimas užtvėrimais negalimas, išskyrus tam tikrus konkrečius atvejus, bei gavus įgalioto padalinio pritarimą.

Pažymi, kad Rašte pagrįstai buvo nurodoma, jog Aprašo 9.1 papunktis galėtų būti taikomas tik tuo atveju, jei Žemės sklypą teisėtai valdytų tik fiziniai ir (ar) privatieji juridiniai asmenys, ir valstybė nebūtų Žemės sklypo bendraturte. Tuo atveju, kai sklypas ar jo dalis priklauso valstybei, šis sklypas ar jo atitinkama dalis laikytina valstybine žeme, o bendrojo naudojimo valstybinė žemė (teritorija) negali būti užtvėriama užtvėrimais, išskyrus konkrečius atvejus, bei gavus atitinkamą pritarimą (šiuo atveju savivaldybės, kaip Žemės sklypą patikėjimo teise valdančio subjekto). Atsakovės vertinimu, toks aiškinimas yra visiškai racionalus ir logiškas. Atsižvelgdama į tai, kad Žemės sklypas (jo dalis) priklauso ir valstybei, kuri patikėjimo teise valdo savivaldybė, daro išvadą, jog Aprašo 9.1. papunktis negali būti aiškinamas atsietai nuo 9.2. papunkčio. Be to, net jei nebūtų vadovaujama Aprašo 9 punktu, ginčo situacijoje vis tiek būtų reikalingas savivaldybės, kaip subjekto, kuris patikėjimo teise valdo Žemės sklypo dalį, pritarimas užtvėrimui įrengti, nes Žemės sklypas yra bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas kartu su valstybe.

Nurodo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 4.37 straipsnio 1 dalyje nustatytą nuosavybės teisės apibrėžimą bei CK 4.75 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą nuostatą, kad bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, juo naudojama ir disponuojama bendraturčių susitarimu. Pažymi, kad LAT pastarąją nuostatą aiškina kaip bendraturčių pareigą, šiems įgyvendinant valdymo, naudojimo ir disponavimo teises, išnaudoti visas galimybes suderinti savo valią dėl bendro daikto likimo, nesiekti savo interesų apsaugos kito bendraturčio teisių suvaržymo sąskaita ir aktyviai ieškoti priimtinausio visoms šalims sprendimo būdo. Apibendrina, kad ginčo atveju nesant nustatytos naudojimosi Žemės sklypu tvarkos, sklypas ar konkreti jo dalis galėtų būti užtvėrta tik tuo atveju, jeigu su tuo sutiktų visi Žemės sklypo bendraturčiai.

Atsakovė paaiškina, savivaldybės valdomi sklypai yra bendrojo naudojimo teritorijos, kuriomis gali naudotis visi gyventojai. Nurodo, kad Nekilnojamojo turto registro duomenimis, Žemės sklypo bendraturčiai nėra susitarę, kuriomis realiomis Žemės sklypo dalimis kiekvienas jų naudosis, naudojimosi tvarka Žemės sklypu nenustatyta. Žemės sklypas yra skirtas gyvenamosioms ir komercinės paskirties objektų teritorijoms, juo turi teisę naudotis Žemės sklype esančių gyvenamųjų namų ir kitų pastatų gyventojai, naudotojai bei kiti asmenys. Pažymi, kad pareiškėjui užtvėrus Žemės sklypą ir apribojus eismo tvarką Žemės sklype be savivaldybės sutikimo, ribojama galimybė naudoti Žemės sklypą jame esančių gyvenamųjų namų ir kitų pastatų gyventojams, naudotojams, kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims. Pažymi, kad asmenų skundai taip pat patvirtina, jog užtvėrą įrengęs pareiškėjas riboja Žemės sklype esančių gyvenamųjų namų ir kitų pastatų gyventojams, naudotojams galimybę naudotis Žemės sklypu. Atsakovės vertinimu, pats pareiškėjas nuosavybės teise naudojasi pažeisdamas įstatymus ir kitų asmenų teises ir interesus, nes neturėdamas visų bendraturčių, įskaitant valstybei

priklausančios sklypo dalies patikėjimo teise valdančios savivaldybės, pritarimo, įrengė užtvara, kuriuo ribojamas eismas ir apsunkinamos kitų asmenų galimybės naudotis Žemės sklypu.

Vadovaudamasi LVAT praktika, akcentuoja, kad teisme (Komisijoje) gali būti ginama tik objektyviai egzistuojanti subjektinė teisė, įgyta teisės akto pagrindu, o ne tariama teisė, pagrįsta vien asmens subjektyviu suvokimu. Administracijos vertinimu, Raštu nėra pažeidžiama jokia pareiškėjo teisė, nes Raštu iš esmės tik buvo paaiškinta, dėl ko konkrečiu nagrinėjamu atveju reikalingas savivaldybės pritarimas. Tai, kad pareiškėjas su tokiu paaiškinimu nesutinka, savaime nereiškia, kad toks paaiškinimas yra neteisingas ar pažeidžia kokias nors pareiškėjo teises. Teigia, kad Rašto panaikinimas būtų betikslis, beprasmis ir neefektyvus, nes pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių, net ir skundo tenkinimo atveju pareiškėjo teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų. Raštą panaikinus nebūtų pagrindo Administracijai pateikti kitokio turinio paaiškinimą.

Atsakovės atstovas Komisijos posėdyje nedalyvavo, apie posėdžio datą ir laiką atsakovei pranešta tinkamai. Atsiliepime atsakovė prašė bylą nagrinėti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atstovams nedalyvaujant. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 6 dalimi, numatančia, jog bylos šalių ir (ar) jų atstovų neatvykimas į administracinių ginčų komisijos posėdį, jeigu jiems buvo apie tai tinkamai pranešta, nėra kliūtis nagrinėti skundą (prašymą) ir priimti sprendimą, ginčas išnagrinėtas atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atstovui nedalyvaujant.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „(Adresas neskelbtinas) įrengto užtvaro“ teisėtumo.

Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės (data neskelbtina) išrašo duomenimis, žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini) (minėta, toliau – ir Žemės sklypas), nuosavybės teise priklauso šiems asmenims: 33/983 dalis – pareiškėjui X. X. Y., 17/983 dalis – B. B., 23/983 dalis – V. A. ir Z. A., 910/983 dalis – Lietuvos Respublikai. 910/983 dalies Žemės sklypo patikėtinis – Vilniaus miesto savivaldybė.

Byloje nustatyta, kad Administracijos Viešosios tvarkos grupė (data neskelbtina) raštu „Dėl sklype (adresas neskelbtinas) įrengto užtvaro“ (pastaba, rašto metaduomenys į bylą nepateikti, minėta, toliau – ir Raštas1) informavo (adresai neskelbtini) namų gyventojus, kad Administracija gavo asmenų skundus dėl (adresas neskelbtinas) įrengto eismą ribojančio užtvaro. Nurodė, kad valstybės įmonės (toliau – VĮ) Registrų centro regionų geoinformacinės aplinkos įrankio Regia (toliau – ir Regia), Nekilnojamojo turto registro, skundų duomenimis, užtvaras įrengtas sklype (adresas neskelbtinas), kuris pagal Nekilnojamojo turto registrą, nuosavybės teise priklauso fiziniams asmenims ir Lietuvos Respublikai. Rašte1 nurodė Taisyklių 16.20 papunkčio ir Aprašo 9.2 papunkčio nuostatas ir pažymėjo, kad dalį Žemės sklypo valdo Administracija, todėl pagal Aprašo reikalavimus, techninė eismo reguliavimo priemonė Žemės sklype galėjo būti įrengta tik gavus leidimą. Nurodė, kad Administracija neturi duomenų, kad užtvaras įrengtas teisėtai – gavus Administracijos, kaip Žemės sklypo bendrasavininkės ir techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimą ir priežiūrą Vilniaus mieste vykdančios institucijos, leidimą. Atsakovė Raštu paragino asmenis, įrengusius užtvara, pašalinti jį iki (data neskelbtina) arba pateikti Administracijai duomenis, patvirtinančius, kad užtvaras buvo įrengtas teisėtai. Nurodė, kad iki (data neskelbtina) negavus duomenų, pagrindžiančių užtvaro pastatymo teisėtumą, bus inicijuotas neteisėtos eismo kliūties pašalinimas bei patirtų išlaidų susigrąžinimas teisės aktų nustatyta tvarka.

Žemės sklypo (adresas neskelbtinas) bendraturčiai (data neskelbtina) raštu kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos grupę, kuriuo informavo, kad nesutinka su Rašte1

pateikta teisine argumentacija bei faktinės situacijos vertinimu. Akcentavo, kad Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso ne tik valstybei, bet ir fiziniams asmenims, todėl šioje situacijoje taikomas Aprašo 9.1 papunktis, o ne Rašte minimas Aprašo 9.2 papunktis. Pareiškėjai pažymėjo, kad Aprašo 9.1 papunktis yra imperatyvus – jei sklype yra bent dalis privačios nuosavybės, savivaldybė atsisako kontrolės funkcijos, todėl bandymas taikyti 9.2 papunkčio išimtį („išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę“) šiuo atveju yra teisiškai nepagrįstas, nes 9.1 papunktis yra specialioji norma fizinių asmenų atžvilgiu, sauganti jų teisę valdyti turtą be perteklinio administracinio reguliavimo. Pabrėžė, kad administracinėje teisėje galioja principas, kad viešojo administravimo subjekto įgaliojimai negali būti aiškinami plečiamai, ypač kai tai riboja privačių asmenų teises. Todėl, pareiškėjų nuomone, užtvaras laikomas įrengtu teisėtai, o užtvaro pašalinimas vadovaujantis Eismo kliūčių pašalinimo vietinės reikšmės keliuose tvarkos aprašu, patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės mero 2023 m. rugsėjo 29 d. potvarkiu Nr. 955-989/23 (toliau – Kliūčių pašalinimo tvarkos aprašas), yra negalimas. Taip pat nurodė užtvaro įrengimo priežastis bei paaiškino, kad užtvaras yra būtinas turto pagerinimas, užtikrinantis saugią ir funkcionalią sklypo eksploataciją pagal jo paskirtį. Pažymėjo, kad savivaldybė, kaip Žemės sklypo bendraturtė, per visą laikotarpį nėra karto nevykdė sklypo priežiūros funkcijų.

Bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas (data neskelbtina) prašymu (minėta, toliau – ir Prašymas) kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybę, prašydamas: 1) Pateikti motyvuotą rašytinį atsakymą (administracinį sprendimą) arba pripažinti (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) negaliojančiu. Jei institucija nuspręstų tęsti administracinę procedūrą, sprendime aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyti: a) kokių konkrečių teisiniu pagrindu remiantis nagrinėjamu atveju yra privalomas Administracijos leidimas, detaliam pagrindžiant, kodėl nėra taikoma Aprašo 9.1 papunkčio nuostata, numatanti, kad savivaldybė nekontroliuoja užtvarų įrengimo teisėtumo suformuotuose žemės sklypuose, kai sklypą ar jo dalį nuosavybės teise valdo fiziniai ar privatieji juridiniai asmenys; b) kaip teisiškai kvalifikuojama konkreči teritorija, kurioje įrengtas užtvaras, t. y., ar ši erdvė institucijos yra laikoma vietinės reikšmės keliu, ar viešo eismo teritorija, ar vidiniu kiemu bendrosios dalinės nuosavybės sklype, ir kokie dokumentai ar duomenys tai patvirtina; 2) Iki bus išnagrinėta ši administracinė procedūra ir priimtas motyvuotas sprendimas, nesimti jokių veiksmų dėl užtvaro svirties pašalinimo organizavimo.

Administracijos Viešosios tvarkos grupė (data neskelbtina) skundžiamu Raštu nurodė, kad Regia, Nekilnojamojo turto registro, vietoje atliktų patikrinimų ir Administracijoje gautų asmenų skundų duomenimis, nustatyta, jog užtvaras įrengtas vietinės reikšmės kelyje, esančiame Žemės sklype. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso fiziniams asmenims ir didžioji dalis Lietuvos Respublikai. Lietuvos Respublikai priklausančio sklypo dalį turto patikėjimo teise valdo Vilniaus miesto savivaldybė. Administracija nurodė, jog sklypo bendraturčiai nėra susitarę, kuriomis realiomis Žemės sklypo dalimis kiekvienas jų naudosis, naudojimosi tvarka Žemės sklypu nenustatyta. Nesant nustatytos naudojimosi tvarkos, eismo kliūtis Žemės sklype galėtų būti įrengta tik tuo atveju, jeigu sutiktų visi Žemės sklypo bendraturčiai. Rašte pažymėta, kad Žemės sklypas yra skirtas gyvenamosioms ir komercinės paskirties objektų teritorijoms, juo turi teisę naudotis Žemės sklype esančių gyvenamųjų namų ir kitų pastatų gyventojai, naudotojai, bet kurie kiti asmenys. Nurodyta, kad Administracijoje gauti skundai patvirtina, kad nuosavybėn įsigytos idealiosios žemės sklypo dalys naudojamos kaip realiosios. Užtvaru, kuris įrengtas be Žemės sklypo bendraturčių sutikimo, ribojama galimybė naudoti Žemės sklypą jame esančių gyvenamųjų namų ir kitų pastatų gyventojams, naudotojams, bet kuriems kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

Rašte Administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos kelių įstatymo (toliau – Kelių įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies pagrindu, nurodė kelių skirstymą į valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės kelius. Pažymėjo, kad pagal Kelių įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 3 punktą, fizinių ar juridinių asmenų, kitų organizacijų, jų padalinių reikmėms naudojami keliai, tai yra kiemų keliai ir visi kiti keliai, nepriskirti viešiesiems keliams ar vietinės reikšmės savivaldybėms perduotiems rajoniniams keliams miestų ir miestelių teritorijose, priskiriami vietinės reikšmės keliams. Skundžiamame Rašte paaiškino

Rašte nurodyto Kliūčių pašalinimo tvarkos aprašo taikymo paskirtį. Vadovaudamasi Taisyklių 16.20 papunkčio bei Aprašo 9 punkto ir 9.1–9.2 papunkčių nuostatomis, nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, nurodė, kad užtvaras Žemės sklype buvo įrengtas be žemės sklypo bendraturčio – Vilniaus miesto savivaldybės sutikimo, todėl Aprašo 9.1 papunktis nėra ir negali būti taikomas.

Rašte taip pat pažymėta, kad (data neskelbtina) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) atsakingi asmenys supažindinti su Taisyklių, Aprašo ir Kliūčių pašalinimo tvarkos aprašo reikalavimais, paraginta pašalinti užtvarą iki (data neskelbtina) arba pateikti Administracijai duomenis, kad užtvaras buvo įrengtas teisėtai. Nurodyta, kad suėjus nurodytam terminui atsakovė patikrins, ar užtvaro svirtis pašalinta. Nepašalinus užtvaro svirties, pagal Kliūčių pašalinimo tvarkos aprašo reikalavimus, bus priimtas sprendimas dėl užtvaro pašalinimo.

Pareiškėjas, nesutikdamas su Administracijos Rašte išdėstytu Aprašo 9 punkto 9.1 ir 9.2 papunkčių aiškinimu, pateikė skundą Komisijai.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Tvarkymo ir švaros taisyklės, patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. 1-326 (minėta, toliau – ir Taisyklės), Techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir jų priežiūros Vilniaus mieste tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės mero 2025 m. rugpjūčio 5 d. potvarkiu Nr. 955-1213/25 (minėta, toliau – ir Aprašas), ir kt.

Pažymima, jog VAI išskiria dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymą ir skundą. Pagal VAI 2 straipsnio 10 dalį, prašymu įvardijamas su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. VAI 3 straipsnyje nustatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi, be kita ko, išsamumo principu, reiškiančiu, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (5 punktas). Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalis nustato, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių, reglamentuojančių prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų, 45 punkte nustatyta bendroji ir visiems viešojo administravimo subjektams bei viešąsias paslaugas teikiantiems subjektams privaloma prašymų nagrinėjimo turinio taisyklė, nustatanti, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka; į prašymą, nenurodytą Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.1–45.4 papunkčiai).

Komisija, įvertinusi pareiškėjo kreipimosi į Administraciją turinį, prašomosios dalies turinį, sprendžia, jog pareiškėjas kreipėsi į Administraciją su Prašymu, kuriame išreiškdamas nesutikimą su Raštu 1, prašė pateikti motyvuotą atsakymą arba pripažinti Raštą 1 negaliojančiu, to nepadarius, paaiškinti ginčą reglamentuojančių teisės normų taikymą bei nesiimti jokių veiksmų dėl užtvaro svirties pašalinimo organizavimo. Toks prašymas atitinka kitų prašymų kategoriją, į kurią atsakoma laisva forma (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.4 papunktis).

Raštu atsakovė pateikė atsakymą, kurio turinys patvirtina, jog Administracija netenkino pareiškėjo Prašymo dalies dėl Rašto1 pripažinimo negaliojančiu bei, konstatuodama kilusio ginčo faktines aplinkybes, remdamasi Kelių įstatymo, Kliūčių pašalinimo tvarkos aprašo, Taisyklių ir Aprašo nuostatomis, pateikė atsakymą, kuriame nurodė argumentus dėl užtvartų Žemės sklype įrengimo teisėtumo bei Aprašo 9.1 papunkčio netaikymo.

Pareiškėjas Komisijai Raštą skundžia iš esmės tik vienu aspektu, siekdamas išsiaiškinti, ar atsakovė Administracija ginčo atveju teisingai taiko Aprašo 9 punktą ir, ar kontrolę grįsdama išimtinai Aprašo 9.2 papunkčiu, elgiasi teisėtai.

Atsižvelgiant į pareiškėjo suformuluotą nagrinėjamo ginčo apimtį, Rašto, kuriuo pateiktas ginčo situacijos vertinimas ir teisės normų aiškinimas, teisėtumas toliau bus vertinamas jo išsamumo, objektyvumo bei tikslumo aspektais.

Komisija, nagrinėdama kilusį administracinį ginčą, pirmiausia pažymi, jog Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 ir 34 punktuose numatyta, kad savivaldybių savarankiškosioms (Konstitucijos ir įstatymų nustatytoms (priskirtoms)) funkcijoms, be kita ko, priskirta savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas bei dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones.

Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintos Taisyklės, kuriose numatyti bendrieji ir specialieji kelių, gatvių, žemės sklypų ir kitų teritorijų tvarkymo ir švaros, <...> reikalavimai, galioja visoje Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – ir savivaldybė) teritorijoje. Jų privalo laikytis visi fiziniai ir juridiniai asmenys. Įgyvendindami Taisyklių reikalavimus, asmenys privalo elgtis sąžiningai, vadovautis protingumo, geros moralės ir atsakomybės principais, nepažeisti visuomenės ir valstybės interesų, kitų asmenų teisių ir laisvių (Taisyklių 1 ir 2 punktai). Savivaldybė organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu priskirtų bendrojo naudojimo teritorijų, kelių, gatvių, šaligatvių, takų valymą ir priežiūrą bei nustato krantinės naudojimo tvarką (Taisyklių 4 punktas). Taisyklių 16 punkte numatytos Savivaldybės teritorijoje draudžiamos veiklos ir veiksmai, tarp kurių 20 punkte numatyta, kad draudžiama įrengti, eksploatuoti ar naudoti technines eismo reguliavimo priemones (kelio ženklus, kelių ženklinimą, šviesoforus, atitvarus, užtvarus, eismo saugumo saleles, greičio mažinimo kalnelius, informacinius ar kitokius stovus ir kt.) be leidimo, kuris išduodamas pagal Savivaldybės mero patvirtintą Techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir jų priežiūros Vilniaus mieste tvarkos aprašą.

Techninių eismo reguliavimo priemonių, įskaitant užtvartų, įrengimą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje reglamentuoja Aprašas, kuris be kita ko, nustato eismo organizavimo ir saugumo priemonių įrengimą, priežiūrą bei kriterijus ir principus, kuriais vadovaujama sprendžiant dėl techninių eismo organizavimo ir saugumo priemonių (minėta, toliau – ir EOP) planavimo, įrengimo ir priežiūros Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje (Aprašo 1 punktas). Aprašas yra privalomas visiems statybos dalyviams, viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams (ar naudotojams), taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, veikiantiems Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje (Aprašo 2 punktas). EOP planavimą, įrengimą ir priežiūrą Vilniaus miesto savivaldybės prižiūrimose gatvėse ir bendro naudojimo teritorijose vykdo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Įgaliotas padalinys, kurioje vykdomas eismo organizavimą (toliau – Įgaliotas padalinys) (Aprašo 3 punktas). Įrengti ir prižiūrėti technines eismo reguliavimo priemones gatvėse ir bendro naudojimo teritorijose galima tik nustatyta tvarka gavus leidimą. Leidimus EOP planuoti, įrengti ir prižiūrėti Vilniaus miesto savivaldybės prižiūrimose gatvėse ir teritorijose išduoda Įgaliotas padalinys (Aprašo 4 punktas). Vilniaus miesto savivaldybės prižiūrimose gatvėse ir teritorijose įrengiamų (laikinių ar stacionarių), keičiamų ar šalinamų EOP schemos/projektai privalo būti suderinti su Įgaliotu padaliniu. <...> (Aprašo 5 punktas).

Techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir jų priežiūros Vilniaus mieste tvarkos aprašo 6 punkte nustatyta, kad suformuotų žemės sklypų ribose EOP įrengia ir prižiūri šių sklypų savininkai, valdytojai. Žemės sklypų savininkai, valdytojai turi parengti norimų priemonių įrengimo schemą ir ją patvirtinti bendru sutarimu ar vidine veiklos tvarka. *Įgalioto padalinio pritarimo / derinimo įrengti EOP suformuotų žemės sklypų ribose, kurių savivaldybė nevaldo, nereikia.* <...>. Aprašo 7 punkte numatyta, jog EOP įrengimas ir / arba priežiūra turi atitikti Lietuvos Respublikos teisės aktų, Kelių eismo taisyklių, standartų ir normatyvinių dokumentų reikalavimus.

Vilniaus miesto savivaldybės prižiūrimose gatvėse ir bendrojo naudojimo teritorijose draudžiama savavališkai įrengti ir eksploatuoti EOP be Įgalioto padalinio nustatyta tvarka suderintos schemos / projekto bei išduoto leidimo (Aprašo 8 punktas). Iš esmės tapati taisyklė numatyta ir Aprašo 211 punkte, nustatanti, jog bendro naudojimo valstybinės žemės, teritorijos užtvėrimas užtvėrimais negalimas, išskyrus vietas, kurias nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į saugumą, tarptautinį protokolą ar kitus viešuosius interesus užtikrinančius reikalavimus, ar kitos valstybinės institucijos pagal LR teisės aktų reikalavimus, gavus Įgalioto padalinio pritarimą. Pažymima, kad Aprašo 20 punkte bendro naudojimo teritorijomis laikomi *privažiavimai, jungiamieji keliai, ribotos teritorijos (kiemų keliai, automobilių stovėjimo aikštelės ir kt.), nepatenkantys į fizinių ar juridinių asmenų suformuotus žemės sklypus, sklypus, kuriuos valdo valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai), išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, kitų organizacijų valdomas teritorijas (miškų, parkų, valstybės saugomų teritorijų ir kt.)* Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje.

Pagal Tvarkos aprašo 9 punktą, Vilniaus miesto savivaldybės administracija nerengia EOP įrengimo projektų, nederina, neišduoda leidimų ir neįrengia techninių eismo reguliavimo priemonių, užtvėrų ir nekontroliuoja jų įrengimo teisėtumo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančiuose suformuotuose žemės sklypuose, kai sklypą ar jo dalį: nuosavybės ar kita teise valdo fiziniai ar privatieji juridiniai asmenys (Aprašo 9.1 papunktis); valdo valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai), išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę (Aprašo 9.2 papunktis). <...>.

Tvarkos aprašo 11 punkte numatyta, jog fiziniai ir juridiniai asmenys, pageidaujantys savo lėšomis įsirengti ir prižiūrėti laikinas ar stacionarias EOP Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje, privalo parengti eismo organizavimo schemą / projektą, jį suderinti 5 p. nurodyta tvarka ir iš Įgalioto padalinio gauti rašytinį leidimą, kuriame turi būti nurodytos EOP įrengimo sąlygos, taip pat informacija apie galimybę Įgaliotam padaliniui perkelti, demontuoti EOP esant šio aprašo 12.1-12.2 papunkčiuose numatytiems sąlygoms apie tai viešai paskelbus Vilniaus miesto savivaldybės internetinėje svetainėje www.vilnius.lt. Fizinių ir juridinių asmenų iniciatyva įrengtos stacionarios ir laikinos EOP prižiūrimos iniciatorių lėšomis. Vilniaus miesto savivaldybės valdomose teritorijoje įrengus naujas, pakeitus ar pašalinus esamas EOP jos turi būti įvestos į duomenų bazę. EOP neįvestos į duomenų bazę yra laikomos nelegaliai įrengtos ir šalinamos XIII skyriuje nustatyta tvarka <...> (Aprašo 14 punktas).

Kaip minėta, bylos duomenimis nustatyta, jog ginčo Žemės sklypo, kuriame yra įrengtas kelio užtvėras (EOP) 910/983 dalis nuosavybės teise priklauso Lietuvai, patikėjimo teise perduota valdyti Vilniaus miesto savivaldybei.

Atsižvelgiant į šią faktinę aplinkybę, įvertinus išdėstytą Aprašo 6 punkto, 8 punkto, 20 punkto ir 211 punktų nuostatų turinį ir taikymo sąlygas, Komisija atmeta kaip nepagrįstus pareiškėjo skundo argumentus, jog užtvėro įrengimui Žemės sklype nėra reikalingas atsakovės suderinimas ar leidimas. Išdėstytos Aprašo nuostatos aiškiai išskiria atvejus, kuomet Vilniaus miesto savivaldybė nekontroliuoja EOP įrengimą. Tokie atvejai siejami išimtinai tik su privačių subjektų: fizinių ir juridinių asmenų nuosavybės ar valdymo teise naudojamais žemės sklypais. Kitais atvejais, kai žemės sklypus valdo valstybinės žemės patikėtinė Vilniaus miesto savivaldybė, EOP įrengimas turi būti suderintas su šiuo subjektu arba jo Įgaliotu padaliniu.

Pareiškėjo ginčijamas Aprašo 9 punktas taip pat nustato sąlygas kada Administracija nerengia EOP įrengimo projektų, nederina, neišduoda leidimų ir neįrengia techninių eismo reguliavimo

priemonių, užtvarų ir nekontroliuoja jų įrengimo teisėtumo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančiuose suformuotuose žemės sklypuose. Tokios sąlygos apima atvejus, kai žemės sklypą ar jo dalį nuosavybės ar kita teise valdo fiziniai ar privatieji juridiniai asmenys (Aprašo 9.1 papunktis); valdo valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai), išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę (Aprašo 9.2 papunktis). Pažymėtina, jog šios teisės normos konstrukcija neišskiria nurodytų sąlygų selektyvaus taikymo, todėl taikomos kompleksiskai aiškinant jų turinį ir vertinant faktines aplinkybes.

Ginčo atveju, Komisija nesutinka su pareiškėjo nuomone, jog užtvaro, įrengto Žemės sklype, teisėtumui bei atsakovės kontrolės eliminavimui taikytinas Aprašo 9.1 papunktis. Pažymima, kad šio papunkčio sąlyga neatitinka ginčo faktinių aplinkybių. Kaip minėta, Žemės sklypą nuosavybės teise valdo privatūs fiziniai asmenys ir viešasis (ne privatus, kaip to reikalauja minėta teisės norma) juridinis asmuo – Lietuvos Respublika (patikėjimo teise – Vilniaus miesto savivaldybė). Žemės sklypo dalys neatidalintos, duomenų apie naudojimąsi Žemės sklypo realiomis dalimis nustatymą nėra. Taigi, Žemės sklypas valdomas bendraturčių bendrosios dalinės nuosavybės teise tokia tvarka, kaip ji apibrėžiama CK 4.75 straipsnyje. Dėl to, nustatytos reikšmingos ginčo aplinkybės suponuoja išvadą, jog Administracija, ginčo situacijai taikydama Aprašo 9.2 papunkčio išimtį, veikė teisėtai. Toks vertinimas, be kita ko, atitinka ir kitas, minėtas Aprašo nuostatas, numatančias atsakovės pareigą, vykdamt viešąjį valstybinės žemės valdymą, kontroliuoti EOP įrengimą bei eksploatavimą, taip pat pagrindžia Vilniaus miesto savivaldybės, kaip valstybinės žemės patikėtinės, pareigą naudoti jai patikėjimo teise perduotą žemę ir ja disponuoti visuomeninei naudai (Žemės įstatymo 7 straipsnio 14 dalis).

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) rašte Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl (adresas neskelbtinas) įrengto užtvaro“ išdėstytas teisės normų ir ginčo situacijos vertinimas yra pagrįstas ir teisėtas, teisės normų aiškinimas yra pakankamai išsamus, todėl Raštas atitinka VAĮ 3 straipsnio 5 ir 9 punktuose nurodytus išsamumo bei objektyvumo principus. Atsižvelgiant į tai, tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimą panaikinti skundžiamą Raštą nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo X. X. Y. skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo „Dėl (adresas neskelbtinas) įrengto užtvaro“ atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Laura Bernikienė